

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitæte, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Damnum indirectum à te illatum, numero 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

sec. 5. n. 116. f. De Lug. i. c. d. sec. 5.
an. 114. g. Sanc. li. 1. conf. c. 8. du. 5.
num. 72.

6. Quando ex actione positiva tua (nam quando ex omissione, dictum est paulo ante c. 3. §. 1. nu. 10. & 11.) imputatur homicidium alteri, vel aliud contingit, unde mors tertio sequatur, non incurris *h* irregularitatem, si solum peccasti contra charitatem, nec eam mortem intendisti, licet prævideris: quia tunc tu non es ullo modo causa homicidij, ut dictum est: at si peccasti graviter, ut semper hic supponendum est, per actionem positivam, licet solum contra charitatem, prævdisti tamen mortem, illamque intendisti, irregularis *i* eris. Ratio mihi videtur esse, quia causa irregularitatis ex sacris Canonibus est homicidium voluntarium, seu volitum. At homicidium, quod intenditur, sive solum nunc peccetur contra charitatem, sive etiam contra iustitiam, sive ponatur ejus causa multum periculosa, sive parum, dummodo aliqua, quamvis levis causa, vel etiam levis occasio scienter ponatur, atque homicidium, ut dictum est, intendatur, voluntarium est seu volitum: ergo per illud irregularitas incurreretur. Non sic, quoad obligationem restitutionis: ad hanc enim inducendam non satis est quodcumque voluntarium, nec quæcumque prævizio, vel intentio, sed necesse est, ut ponatur causa externa, physice vel moraliter influens absolute, & ex se sufficienter ad damnum, modo jamjam explicato. Et hujus rei ratio ulterior est, quia cum de

obligatione restitutionis nulla specialis legis dispositio positiva adit (ut adest certe de irregularitate) recurrendum pro illa est ad id, quod de jure est naturali, nimirum ad sufficientiam influxus dati damni. Vide, quæ dicam inferius, lib. 8. tr. 3. c. 2. num. 9. & 10. ubi hæc eadem doctrina magis clarescet, & confirmabitur magis.

h Less. li. 2. c. 9. n. 112. dum dicit, dictam imputationem, etiam præviam, non facere peccatum contra iustitiam. i. de Lug. t. 1. de just. d. 8. sec. 9. nu. 78. ex eo principio, quo putat, tunc peccari contra iustitiam l. etiam Dicast. li. 6. tr. 1. de just. d. 10. du. 24. n. 194.

§. II.

De damno dato, digressio.

1. **M**Ontui superius, me hic aliqua consulto addere de indirecta damnificatione, etiam in temporalibus bonis, ne iterum, cum de restitutione agam, eadem repetere debeam.

Damnum indirectum à te illarum.

Ex dictis ergo resolvatur sequens casus. Antonius facem manu præferens ingressus est domum Petri, furaturus ejus vestes. Accidit autem, ut omnino casu & præter intentionem facula incenderet ornatus seu aulaa domus vicinæ Titij, quæ nullo modo furari Antonius intendebat: deinde exiens idem Antonius è domo ejusdem

Q3

dema

dem Petri, reliquit januam apertam, unde factum est, ut eadem nocte accedentes alij fures, perque domum apertam ingressi, furati sint duos equos ejusdem Petri: quæritur jam, an Antonius obligetur ad restitutionem, non solum vestium, quas est furatus, de quibus non est dubium, sed etiam aulæorum utriusque domus, & equorum?

2. Respondeo, non 4 obligari ad restitutionem aulæorum, obligari tamen ad equorum restitutionem. Ratio est ducenda ex dictis. Nam destructio aulæorum Petri, multo magis aulæorum Titij, fuit omnino per accidens & indirecta ipsi Antonio; & ex alia parte actio præferendi faculam, cum non sit ex se periculosa, & causans incendium, non potest dici fuisse causa per se destructionis. est enim omnino casuale, ut ex facula, quam quis fert, oriatur incendium. At quia commune est, & ex se periculosum, ut aperta domo de nocte ingrediantur fures, ideo Antonius, qui januam apertam reliquit, fuit causa injusta damni illati in furto equorum: ac propterea ad illius damni restitutionem erit obligandus.

a De Lugot. 1. de just. d. 18. sec. 4. n. 87. citans Molinam l. etiam De asstilum li. 2. tr. 2. de just. d. 3. dv. 2. n. 72.

3. Dices; quid si fax casu incendisset eas vestes, quas fur surripere intendebat? Respondeo sub distinctione: b si enim eas vestes furatus est; & apud se incense fuerint, obligabitur ad illarum valorem restituendum, quia statim, atque eas apud se retinuit, contraxit obligationem restituendi, ex

injusta acceptione, quomodocumque apud se easdem perire contingat. At si antequam ipse eas surripuisset, incense casu & præter intentionem fuissent, non contraheret obligationem restituendi, quia tunc per accidens latroni fuisset incendium, licet per se futura fuisset acceptio, si incense vestes non fuissent.

b Idem de Lug. ib. no. 88.

Damnum illatum à tuis.

4. Huc item spectat quodlibet damnum, atque adeo homicidium à tuo animali, mancipio, filio illatum: de quo dico primò, si gravi culpa, id est, mortali suaferis vel jusseris damnum, occisionemve, vel negligens graviter fuisti in illis custodiendis, te mortaliter peccare, reumque esse integre restitutionis, luce clarius est, quia sic injusta causa damni es. Verum, si damnum ab iisdem irrogatum fuerit, te nesciente, vel te nulla gravi culpa negligente, ad nihil d ante sententiam in conscientia teneris: ratio est, quia non teneris ex re accepta: res enim supponitur periisse; nec ex injusta acceptione, quia tu nullam gravem culpam, ut supponimus, commisisti. Post sententiam, est distinguendum. Nam aliud de animali & mancipio, aliud de filio est sentiendum. De quibus.

c De damno hoc præter citandos l. Dist. li. 2. de rest. tr. 2. d. 3. d. 1. d. Less. i. 2. c. 9. d. 17. n. 115. & passim DD. in l. si servus 2.

5. Dico secundò: si animal tuum, vel